

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΘΕΜΑ: «Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν.δ.1146/1972 κατά τη μεταβίβαση ευρεθέντος αυτοκινήτου οχήματος σε ασφαλιστική εταιρεία για το οποίο έχει προηγουμένως καταβληθεί αποζημίωση λόγω κλοπής»

Με αφορμή ερωτήματα που έχουν υποβληθεί στην υπηρεσία μας, αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν.δ.1146/1972, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, όπου για την κατάρτιση συμβολαιογραφικού εγγράφου μεταβίβασης δικαιώματος κυριότητας ή άλλου εμπραγμάτου δικαιώματος επί αυτοκινήτου οχήματος ή μοτοσυκλέτας, απαιτείται εκ του νόμου να λαμβάνεται υπόψη ή να αναγράφεται σε αυτό η αξία του οχήματος ως εμπορεύματος, αυτή υπολογίζεται ως το ηλικίο των προς καταβολή τελών χαρτοσήμου του οχήματος που ορίζονται με βάση τις διατάξεις αυτού του προεδρικού διατάγματος δια του συντελεστή δέκα οκτώ χιλιοστά της μονάδος (0,018). Με τον ίδιο τρόπο υπολογίζεται από τον αρμόδιο Προϊστάμενο Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας, για την εφαρμογή των διατάξεων της φορολογίας εισοδήματος, η αξία του οχήματος ως εμπορεύματος, εκτός αν προκύπτει μεγαλύτερη με βάση το συμβόλαιο ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο, οπότε και λαμβάνεται υπόψη αυτή. Η αξία του οχήματος ως εμπορεύματος που εξευρίσκεται κατά τα ανωτέρω φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) υποβάλλοντας για το σκοπό σχετική δήλωση από τον πωλητή στον Οικονομικό Έφορο αυτού πριν τη σύνταξη της πράξης μεταβίβασης. Ο αναλογών φόρος καταβάλλεται σε έξι (6) ίσες μηνιαίες δόσεις η πρώτη εκ των οποίων καταβάλλεται με την υποβολή της δήλωσης. Η αξία αυτή δύναται να υπαχθεί σε φόρο εισοδήματος βάσει των γενικών διατάξεων περί φορολογίας εισοδημάτων, εφόσον συμπεριληφθεί στα λοιπά εισοδήματα του φορολογουμένου στην υποβαλλομένη από αυτόν δήλωση φορολογίας εισοδήματος, του οικείου οικονομικού έτους, διαφορετικά θεωρείται ότι με αυτή την αυτοτελή φορολόγηση εξαντλείται η φορολογική του υποχρέωση. Στην περίπτωση αυτή ο βεβαιωθείς ή καταβληθείς φόρος εισοδήματος που προέκυψε από την αυτοτελή φορολόγηση της αξίας του μεταβιβαθέντος οχήματος ως εμπορεύματος, συμψηφίζεται με τον οφειλόμενο βάσει της δήλωσης φόρο κατά την εκκαθάριση αυτής από τον Οικονομικό Έφορο, το δε τυχόν επιπλέον βεβαιωθέν, κατά τα ανωτέρω, ποσό φόρου εκπίπτει ή

επιστρέφεται, κατά περίπτωση. Εξαιρείται από την αυτοτελή φορολογία η ωφέλεια, η οποία προκύπτει από τη μεταβίβαση αγροτικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης, το οποίο ανήκει κατά κυριότητα σε φυσικό πρόσωπο που ασκεί γεωργική επιχείρηση. Σ' αυτή την περίπτωση η οικεία δήλωση μεταβίβασης του οχήματος υποβάλλεται χωρίς την καταβολή φόρου εισοδήματος.

2. Από την κατά τα ανωτέρω αυτοτελή φορολογία εξαιρείται, επίσης, η ωφέλεια που προκύπτει από τη μεταβίβαση οχήματος που ανήκει σε επιχείρηση που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (π.δ. 186/1992) από 1η Ιανουαρίου 2004 και μετά (παρ. 12 άρθρου 30 ν.3220/2004).

3. Επιπλέον, με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν.2238/1994, όπως αυτές ίσχυαν πριν την κατάργησή τους με τον ν.4172/2013, οριζόταν ότι ως ακαθάριστο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις λαμβάνεται το σύνολο των ακαθάριστων εσόδων από τις κάθε είδους εμπορικές συναλλαγές αυτών, και περαιτέρω, με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 47 του ν.4172/2013, οι οποίες ισχύουν για φορολογικά έτη που αρχίζουν από 1^η Ιανουαρίου 2014 και μετά, ορίζεται ότι όλα τα έσοδα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που αναφέρονται στις περιπτώσεις του άρθρου 45 θεωρούνται έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα.

4. Όπως έχει γίνει δεκτό από τη Διοίκηση, ασφαλιστική αποζημίωση που εισπράττεται για εμπορεύματα που κλάπηκαν αντικαθιστά το τίμημα πώλησης των κλαπέντων και συνεπώς ο λογιστικός χειρισμός δε διαφοροποιείται από εκείνον των πωλήσεων. Επομένως, τα έσοδα από ασφαλιστική αποζημίωση για κλοπή εμπορευμάτων θεωρούνται έσοδα από πώληση αγαθών ως αντισταθμίζοντα τα διαφυγόντα έσοδα από την πώληση των απολεσθέντων εμπορευμάτων. (σχετική και η 114/ΕΛ/ΛΓ1839/1992 γνωμάτευση του Ε.ΣΥ.Λ).

5. Εξάλλου, με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.2496/1997, όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με την παρ. 7 του άρθρου 278 του ν.4364/2016, ορίζεται ότι με την ασφαλιστική σύμβαση η ασφαλιστική επιχείρηση (ασφαλιστής) αναλαμβάνει την υποχρέωση έναντι του συμβαλλόμενου της (λήπτη της ασφάλισης) ή του τρίτου, έναντι ασφαλιστρού, α) είτε να καταβάλει παροχή (ασφάλισμα) σε χρήμα ή, εφόσον υπάρχει ειδική συμφωνία, σε είδος, όταν επέλθει εκείνο το περιστατικό εκ των προβλεπόμενων στο άρθρο 4 και στο άρθρο 5 περιπτώσεις α', β', γ' και δ' του νόμου με τον οποίο γίνεται η προσαρμογή στην Οδηγία 2009/138/ΕΚ, από το

οποίο συμφωνήθηκε να εξαρτάται η υποχρέωσή του (ασφαλιστική περίπτωση), β) είτε να εκτελέσει τις εργασίες του άρθρου 5 περιπτώσεις ε' ως και θ' του νόμου με τον οποίο γίνεται η προσαρμογή στην Οδηγία 2009/138/ΕΚ.

6. Από στοιχεία που έχουν περιέλθει σε γνώση της υπηρεσίας μας προκύπτει ότι σε περίπτωση κλοπής ασφαλισμένου αυτοκινήτου οχήματος ή μοτοσυκλέτας, η οφειλόμενη αποζημίωση καταβάλλεται από τις ασφαλιστικές εταιρείες μετά την παρέλευση ενός ελάχιστου αριθμού ημερών. Συχνά τα κλαπέντα οχήματα τελικά ευρίσκονται, ακόμα και μετά την παρέλευση πολλών ετών από την επέλευση του γεγονότος της κλοπής, με αποτέλεσμα να παραχωρείται η κυριότητα τους στην ασφαλιστική εταιρεία. Επιπλέον, πολλά ασφαλιστήρια συμβόλαια παρέχουν στον λήπτη της ασφάλισης και ιδιοκτήτη του οχήματος τη δυνατότητα να κρατήσει το ευρεθέν αυτοκίνητο επιστρέφοντας την καταβληθείσα αποζημίωση στην ασφαλιστική εταιρεία.

7. Κατόπιν των ανωτέρω και δεδομένου ότι οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν.δ.1146/1972 εφαρμόζονται μόνο σε περίπτωση μεταβίβασης δικαιώματος κυριότητας ή έτερου εμπραγμάτου δικαιώματος επί αυτοκινήτου οχήματος ή μοτοσυκλέτας με επαχθή αιτία, δεν τίθεται θέμα εφαρμογής τους κατά τη μεταβίβαση σε ασφαλιστική εταιρεία της κυριότητας επί κλαπέντος αυτοκινήτου οχήματος ή μοτοσυκλέτας, το οποίο τελικά ευρέθη μετά την καταβολή του ασφαλίματος (ασφαλιστική αποζημίωση) στον ιδιοκτήτη του ως λήπτη της ασφάλισης, ελλείψει του στοιχείου της αντιπαροχής. Συνεπώς, στην περίπτωση αυτή, δεν προκύπτει υπεραξία για να υπαχθεί σε αυτοτελή φορολόγηση, καθόσον το ασφάλισμα καταβάλλεται από την ασφαλιστική εταιρεία έναντι των ασφαλιστρών που είχε καταβάλει κατά τη διάρκεια της ασφαλιστικής σύμβασης ο λήπτης της ασφάλισης και όχι ως αντιπαροχή για την αγορά του αυτοκινήτου οχήματος ή της μοτοσυκλέτας.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ Α.Α.Δ.Ε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Αποδέκτες πίνακα Γ' (εκτός του αριθμού 2 αυτού)

2. Κεντρική Υπηρεσία ΣΔΟΕ και τις Περιφερειακές Διευθύνσεις της
3. Δ/ση Παροχής Φορολογικών Υπηρεσιών - Τμήμα Β΄
4. Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
5. Διεύθυνση Υποστήριξης Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών - Τμήμα Ε΄
(με την παράκληση να αναρτηθεί στην Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη)

II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Αποδέκτες πινάκων Α΄, Β΄, (εκτός των αριθ.1 και 2 αυτού), Ζ΄, Η΄, Θ΄, Ι΄, ΙΒ΄, ΙΓ΄, ΙΔ΄, ΙΕ΄, ΙΣΤ΄, ΙΖ΄, ΙΗ΄, ΙΘ΄, Κ΄, ΚΑ΄, ΚΒ΄ και ΚΓ΄
2. Υπουργείο Οικονομίας Ανάπτυξης & Τουρισμού, Γενική Γραμματεία Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, Γενική Δ/ση Αγοράς, Δ/ση Εταιρειών & Γ.Ε.ΜΗ., Πλ. Κάνιγγος, Τ.Κ. 101 81, Αθήνα
3. Υπουργείο Οικονομικών, Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ), Βουλής 7 - Τ.Κ. 105 62 ΑΘΗΝΑ
4. Γραφείο κ. Υπουργού Οικονομικών
5. Γραφείο κ. Υφυπουργού Οικονομικών
6. ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ, Λ. Συγγρού 103 - 105, Τ.Κ. 117 45, Αθήνα

III. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.
2. Γραφεία κ.κ. Γενικών Δ/ντών
3. Αυτοτελές Τμήμα Συντονισμού Μεταρρυθμιστικών Δράσεων και Επικοινωνίας
4. Δ/σεις, Αυτοτελή Τμήματα και Αυτοτελή Γραφεία της Α.Α.Δ.Ε.
5. Δ/ση Νομικής Υποστήριξης της Α.Α.Δ.Ε.
6. Δ/ση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας - Τμήματα Α΄, Β΄, Δ΄